Элективті пәндер каталогы

1. **Кафедра: Педиатрия-1**
2. **Білім беру деңгейі: интернатура**
3. **Білім беру бағдарламалары: Педиатрия**
4. **Курс: 6**
5. **Элективті пән атауы: БШАИЖ**
6. **Кредит саны: 4 кредит**

7. Мақсаты: БШАИЖ пәнінің басты мақсаты білім алушыларға аурудың қауіпті белгілерін бағалауға, медициналық қызметкерге қай кездері міндетті әрі шұғыл түрде жолығу қажеттігін, дұрыс емізу, тамақтандыру және баланы дұрыс күту мәселелерін меңгеру бойынша жалпы білімдерін жетілдіру болып табылады.

8. Міндеттері:

1. Білім алушыларға ең көп таралған балалар патологиясының негізгі көріністері туралы заманауи білім беру;
2. Жиі кездесетін патологиялық жағдайлар мен балалар аурулары кезінде шұғыл көмек көрсетуге, бақылау жоспарын құруға, науқасқа қажетті күтімді көрсетуге үйрету;
3. Нормативтік құжаттарға сәйкес мекемелерде санитарлық - гигиеналық және эпидемияға қарсы режимдерді сақтауға және бақылауға үйрету;
4. Педиатриядағы шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсетуге үйрету.

9. Пән мазмұны: Бала жасындағы ауруларды интеграциялап жүргізу стратегиясы (БЖАИЖ) – бұл баланың денсаулығын жақсартуға, 0-ден 5 жасқа дейінгі балаларға медициналық көмек көрсету сапасын жоғарылатуға, бала өлімін, ауруы мен мүгедектіліктің ауырлығын және жиелілігін төмендетуге, балалардың дамуы мен өсуін жақсартуға бағытталған негізгі стратегия. Аталған стратегия клиникалық және ауруханаға жатқызудың үлгілі нақты хаттамаларын жүргізу, дәрі дәрмектермен жабдықтау және оны үйлесімді пайдалану, медициналық қызметшілер құрамының кәсіби біліктерін арттыру және уақытын үнемдеу,балаларға күтім жасайтын тұлғалармен қарымқатынас жасауға және оларға кеңес беруге назарды шоғырландыру арқылы медициналық қызмет көрсетудің тиімділігін жоғарылатады.

10. Пәнді таңдау негіздері: "БШАИЖ" бағдарламасы науқас баланың жағдайын мақсатты бағалауға негізделген. "Педиатриялық алтын" стандарттан айырмашылығы, баланың жағдайын бағалау органдар мен жүйелер бойынша жүргізілетін болса, мақсатты бағалау осы ауру кезінде өлім қаупін болдырмау және болашақта өлімге әкелуі мүмкін балаға зиян келтірмеу мақсатында медицина қызметкерінің қатаң анықталған әрекеттер тізбегін (тексеру және шешім қабылдау алгоритмі) білдіреді.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1. Балалар ағзасының анатомо-физиологиялық ерекшеліктері, балалар және жасөспірімдердің ағзалары мен жүйелерінің әртүрлі зақымдалу кезіндегі негізгі симптомдар мен синдромдары, балалар және жасөспірімдердің ағзалар мен жүйелер жұмысының жас ерекшеліктеріне қарай қалыптасуы, балалық шақтың әр түрлі жас кезеңдеріндегі морфофункционалды, физиологиялық жағдайлар мен патологиялық үрдістердің ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсете алады

ОН2. Балалар мен жасөспірімдерге физикалық зерттеу жүргізеді (жалпы қарау, пальпация, перкуссия, аускультация, артериялық қысымды өлшеу, пульстің, тыныс алу жиілігінің сипаттамаларын анықтау және т. б.), олардың нәтижесін бағалайды

ОН3.Кәсіби міндеттерді шешу үшін пациенттерден (ата-аналарынан/туыстарынан) сау және науқас баланы зерттеп-қараудан алынған ақпаратты, науқас баланы объективті зерттеп-қараудан және қосымша зерттеулерден алынған нәтижелерді талдайды

ОН4.Мамандарға, сондай-ақ маман еместерге ақпаратты, идеяларды, проблемалар мен шешімдерді хабарлай алады, пациенттермен, олардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) және ұжыммен қарым-қатынаста этика және деонтология нормаларын біледі

ОН5.Медициналық практика мен зерттеулерде ғылыми принциптерді, әдістер мен білімді қолданады; үздіксіз өздігінен білім алуға және дамуға қабілетті.
12. Пререквизиттер: Амбулаторлы-емханалық педитария.
13. Постреквизиттер: -
14. Әдебиет:
Негізгі:
1.Дадамбаев Е.Т. Амбулаторлық-емханалық педиатрия [Мәтін] : оқулық /Е.Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 306 бет.
Қосымша:
2.Рахимова, К . В . Организация диспансерного наблюдения за детьми в амбулаторных условиях [Текст] : руководство / К . В . Рахимова ; Алматы. - Алматы : Эверо, 2012. - 154 с.

1. **Кафедра: Педиатрия-1**
2. **Білім беру деңгейі: интернатура**
3. **Білім беру бағдарламалары: Педиатрия**
4. **Курс 6**
5. **Элективті пән атауы: Педиатриядағы клиникалық фармокология**
6. **Кредит саны: 4 кредит**

7. Мақсаты: балалар ағзасының анатомо-физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, дәрілік заттарды тиімді, қауіпсіз және дәлелді түрде қолдануды үйрету. Балалардағы дәрілік заттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктерін меңгерту (сіңірілуі, таралуы, метаболизмі, шығарылуы).
8. Міндеттері:
1. Балалар ағзасының жас ерекшеліктерін ескере отырып, дәрілік заттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасын меңгерту.
2. Әртүрлі жастағы балаларға дәрілік препараттардың дозасын дұрыс есептеу және жеке ем тағайындау дағдыларын қалыптастыру.
3. Дәлелді медицина негізінде рационалды және қауіпсіз фармакотерапияны таңдау, жанама әсерлер мен дәрілік өзара әрекеттесулердің алдын алу.
4. Шұғыл жағдайларда дәрілік көмекті дұрыс ұйымдастыру және емнің тиімділігін бақылау.
5. Пациент пен ата-анасына дәрілерді дұрыс қолдану бойынша кеңес беру дағдыларын дамыту.
9. Пән мазмұны: балаларда дәрілік терапияны қолданудың теориялық негіздері мен практикалық аспектілерін қамтиды. Пән аясында балалар ағзасының жас ерекшеліктеріне байланысты фармакокинетика және фармакодинамика заңдылықтары қарастырылады. Әртүрлі жас кезеңдерінде дәрілік заттарды тағайындау принциптері, дозаны есептеу әдістері, енгізу жолдары және дәрілік қауіпсіздік мәселелері оқытылады. Сонымен қатар, негізгі аурулар кезінде қолданылатын дәрілік топтардың клиникалық қолданылуы, жанама әсерлері, дәрілердің өзара әрекеттесуі және фармакологиялық қырағылық негіздері қарастырылады. Пән барысында шұғыл жағдайларда фармакотерапия жүргізу, емнің тиімділігін бағалау және оны түзету, сондай-ақ пациент пен ата-анасына кеңес беру дағдылары қалыптастырылады.
10. Пәнді таңдау негіздері: Балаларда дәрілік терапия ересектерден айтарлықтай ерекшеленетіндіктен, қауіпсіз және тиімді ем тағайындау қажеттілігі. Әртүрлі жас кезеңдерінде дәрілік заттардың әсерін дұрыс түсіну және дозаны дәл есептеу маңыздылығы. Қазіргі медицинада дәлелді және рационалды фармакотерапия принциптерін меңгеру қажеттілігі. Жанама әсерлердің, дәрілік өзара әрекеттесулердің және дәрілік қателіктердің алдын алу қажеттілігі. Шұғыл жағдайларда дұрыс және жедел дәрілік көмек көрсету дағдыларын қалыптастыру
11.Оқыту нәтижелері:
ОН1. Балалар ағзасының жас ерекшеліктеріне байланысты дәрілік заттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасын түсіндіре алады.

ОН2. Әртүрлі жас топтарында дәрілік препараттардың дозасын дұрыс есептеп, негіздей алады.
ОН3. Нақты клиникалық жағдайларда рационалды және дәлелді фармакотерапияны таңдай алады.
ОН4. Дәрілік заттардың жанама әсерлерін, уыттылығын және өзара әрекеттесуін анықтап, алдын ала алады.
ОН5. Шұғыл жағдайларда дәрілік көмекті дұрыс ұйымдастырып, қажетті препараттарды қолдана алады.
ОН6. Емнің тиімділігін бағалап, қажет болған жағдайда терапияны түзете алады.
ОН7. Дәрілік қауіпсіздікті қамтамасыз етіп, фармакологиялық қырағылық қағидаларын қолдана алады.
ОН8.Пациент пен ата-анасына дәрілік заттарды дұрыс қолдану бойынша кеңес бере алады.
12. Пререквизиттер: Амбулаторлы-емханалық педитария
13. Постреквизиттер: БШАИЖ
14. Әдебиет:
Негізгі:
1."Әбдірахманов, Қ. Б. Неонатология [Мәтін] : оқу құралы / Қ. Б. Әбдірахманов. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 312 бет."
2.Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторлық-емханалық педиатрия [Мәтін] : оқулық / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 306 бет.
3.Шабалов, Н. П. Детские болезни. В двух томах. Т.1 [Текст] : учебник для вузов / Н. П. Шабалов. - 7-е изд. перераб. и доп. - СПб. ; М. ; Харьков : Питер , 2013. - 928 с.
4.Поликлиническая и неотложная педиатрия [Текст] : учебник / под ред. А. С. Калмыковой ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГБОУ ДПО "Рос. мед. акад. последипломного образования". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 896 с.
5.Рахимова, К . В . Неонатология. Неотложная помощь [Текст] : учебник / К. В. Рахимова. - Алматы : Эверо, 2012. - 324 с.
Қосымша:
1.WorldHealthOrganization(WHO).
Model Formulary for Children
2.British National Formulary for Children (BNFC).
Балалардағы дәрілік терапия бойынша халықаралық анықтамалық.
3. Nelson Textbook of Pediatrics
Педиатрия бойынша жетекші халықаралық оқулық.
4. Katzung Basic & Clinical Pharmacology
Клиникалық фармакология негіздері.
Электронды ресурстар
1.MedElement – Қазақстан клиникалық хаттамаларының толық базасы.
2. UpToDate – дәлелді медицинаға негізделген халықаралық дереккөз.

1. **Кафедра: Педиатрия-1**
2. **Білім беру деңгейі: интернатура**
3. **Білім беру бағдарламалары: Педиатрия**
4. **Курс 6**
5. **Элективті пән атауы: Балалар хирургиясы**
6. **Кредит саны 3 кредит**

7. Мақсаты: ҚР балаларға хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы принциптері. Диагностика мен емдеудің заманауи жоғары мамандандырылған әдістері: асқазан-ішек жолының даму ақаулары, өңеш пен тік ішек атрезиясы, іш қуысының жіті хирургиялық аурулары, зәр шығару жүйесінің даму ақаулары, жаңа туған нәрестелердің жұмсақ тіндерінің іріңді-қабыну аурулары, балалардағы остеомиелит. Балалардағы туа біткен жамбас, бұлшықет қисығы, туа біткен косолапия және түтікше сүйектерінің сынуын

хирургиялық емдеудің заманауи әдістері. Әмбебап және кәсіптік құзыреттер жүйесіне ие, өз бетінше кәсіби қызметке қабілетті және дайын білікті педиатр дайындау: алғашқы медициналық-санитарлық көмек; шұғыл; жедел жәрдем, оның ішінде мамандандырылған, медициналық көмек; сондай-ақ мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмек.

8. Міндеттері:

1. Білім алушыларға ең көп таралған балалар хирургиясы патологиясының негізгі көріністері туралы заманауи білім беру;

2. Жиі кездесетін патологиялық жағдайлар мен балалар хирургиясының патологиялары кезінде шұғыл көмек көрсетуге, бақылау жоспарын құруға, науқасқа қажетті күтімді көрсетуге үйрету;

3. Балалардағы туа біткен жамбас, бұлшықет қисығы, туа біткен косолапия және түтікше сүйектерінің сынуын хирургиялық емдеудің заманауи әдістерін үйрету.

9. Пән мазмұны: ҚР - да балаларға хирургиялық көмек көрсету тәртібі. ЖЖОКБҰ -да медициналық құжаттаманы жүргізу. 1 жасқа дейінгі балаларды, мектеп жасына дейінгі балаларды, мектеп оқушыларын, жасөспірімдерді профилактикалық тексеру. Балалар мен жасөспірімдердің репродуктивті денсаулығының алдын алу. Семиотика, іштің ауырсыну синдромының диагностикасы, аяқ - қолдардағы ауырсыну синдромы. Жұмсақ тіндердің іріңді -қабыну аурулары. Семиотика, жұмсақ тіндердің қатерсіз өсінділерін диагностикалау. Туа біткен даму кемістігі бар және жүре пайда болған аурулары бар, оның ішінде хирургиялық емдеуден өткен балаларды диспансерлеу. Балалар жасындағы амбулаториялық травматология. Позаның бұзылуы және омыртқаның деформациясы. Мойынның, иық белдеуінің, жоғарғы және төменгі аяқтардың дамуындағы ортопедиялық ауытқулар. Балалардағы остеохондропатиялар.

10. Пәнді таңдау негіздері: «ЖТД-ғы балалар хирургиясы» - хирургиялық науқастың ауруларының асқазан-ішек жолының даму ақаулары, өңеш пен тік ішек атрезиясы, іш қуысының жіті хирургиялық аурулары, зәр шығару жүйесінің даму ақаулары, жаңа туған нәрестелердің жұмсақ тіндерінің іріңді-қабыну аурулары, балалардағы остеомиелит сияқты ауруларының диагностика мен емдеудің заманауи жоғары мамандандырылған әдістерін меңгеру.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1 Дәрігерлік этика және деонтология қағидаларын сақтай отырып, балалық шақ психологиясының, көпмәдениеттіліктің ерекшеліктерін ескере отырып, медициналық тәжірибеде коммуникативті дағдыларды меңгереді.

ОН2. Балалар жасындағы ең көп кездесетін хирургиялық ауруларға, биомедициналық ғылым мен анатомо-физиологиялық ерекшкліктерді ескере отырып, науқастарға зерттеу жоспарын құрып және нәтижесін қорытындылауды көрсетеді.

ОН3. Науқастарда балалар жасында хирургиялық аурулардың негізгі симптомдарын, даму механизмін анықтауға клиникалық тексеру әдістерің базалық пәндер бойынша білімді интеграциялау негізінде меңгереді.

ОН4. Хирургиялық аурулардың негізгі клиникалық көрінісін жинауда және емінің жоспарын құру барысында шығармашылық ойлауды қолданады.

ОН5. Денсаулық сақтауда ақпараттық технологияларды қолданады

12. Пререквизиттер: Балалар хирургиясы

13. Постреквизиттер:

14. Әдебиет:

1. Балалар хирургиясы: оқулық / қазақ тіліне ауд. М. С. Асқаров; ред. Ю. Ф. Исаков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 1048 бет с.

2. Балалар хирургиясы: оқулық. А. А. Дюсембаев. - М. : "Литтерра", 2015.

Орыс тілінде:

Негізгі:

1. Разин М.П., Минаев С.В., Турабов И.А. и др.Детская хирургия : учебник, ГЭОТАР-Медиа, 2020

2. Детская хирургия : учебник / под ред. Ю. Ф. Исакова, А. Ю. Разумовского - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 1040 с.

Қосымша:

1. Кожамкулова, М. Д. Пути оптимизации хирургической помощи детям в амбулаторных условиях . - Шымкент, 2014. - 68 с.
2. Балалар хирургиясы [Электронный ресурс] : оқулық / ред. басқ. А. А. Дюсембаев. - Электрон. текстовые дан. (138Мб). - М. : "Литтерра", 2016. - 592 б. с.
3. Детская хирургия [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Ф. Исаков, А. Ю. Разумовский. - Электрон. текстовые дан. (57,4Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.
4. Детская хирургия. Клинические разборы [Электронный ресурс] : руководство для врачей / под ред. А. В. Гераськина. - Электрон. текстовые дан. (522Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.
5. Балалардың кеуде қуысының хирургиялық аурулары. Оқу құралы. 2016 / https://aknurpress.kz/reader/web/1579

1. **Кафедра: Педиатрия-1**
2. **Білім беру деңгейі: интернатура**
3. **Білім беру бағдарламалары: Педиатрия**
4. **Курс: 6**
5. **Элективті пән атауы: Балалар кардиологиясы.**
6. **Кредит саны: 3 кредит**

7. Мақсаты: Медициналық -санитарлық алғашқы көмек жүйесіндегі ЖТД құзыреттілігі аясындағы дәлелді медицина принциптері мен заманауи емдік диагностикалық, фармацевтикалық технологиялар жетістіктеріне сәйкес кардиологиялық науқастарға профилактикалық, диагностикалық, емдік және сауықтыру шараларын өзбетінше жүргізу үшін қажетті білімге, біліктілік пен практикалық дағдыларға ие жалпы практикалық дәрігер дайындау.

8. Міндеттері:

1. Білім алушыларға кардиологияда ең көп таралған балалар патологиясының негізгі көріністері туралы заманауи білім беру;

2. Балалар кардиоревмотологиясында жиі кездесетін патологиялық жағдайлар мен балалар аурулары кезінде шұғыл көмек көрсетуге, бақылау жоспарын құруға, науқасқа қажетті күтімді көрсетуге үйрету;

3. Нормативтік құжаттарға сәйкес мекемелерде санитарлық - гигиеналық және эпидемияға қарсы режимдерді сақтауға және бақылауға үйрету;

9. Пән мазмұны: Ұрық жүрегінің эмбриологиясы және анатомиясы. Ұрық жүрегінің морфометриялық және гемодинамикалық көрсеткіштері. Қан айналымы ауруларының диагностикасы. Туа біткен жүрек ақауларының генетикалық және қоршаған орта аспектілері. Жіктеу.Диагностика және дифференциалды диагностика. Емдеу тактикасы. Миокард,эндокард аурулары. Балалардағы перикард патологиясы. Коронарлық қан айналымының патологиясы. Тұқым қуалайтын аурулардағы жүректің зақымдануы.

10. Пәнді таңдау негіздері: " ЖТД-ғы балалар кардиоревматологиясы" пәні медициналық - санитарлық алғашқы көмек жүйесіндегі дәлелді медицина принциптері мен заманауи емдік диагностикалық, фармацевтикалық технологиялар жетістіктеріне сәйкес кардиологиялық науқастарға профилактикалық, диагностикалық, емдік және сауықтыру шараларын өзбетінше жүргізу және мамандандырылған әдістерді меңгеру.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1. ЖТД құзыреттілігі аясында балаларға кардиоревматологиялық көмек көрсету бойынша денсаулық сақтаудағы ақпараттық жүйені пайдалануда білімін қолданады, медициналық, оның ішінде электронды құжаттарды толтыруды игерген.
ОН2. Балаларда жиі таралған кардиоревматологиялық ауруларды және туа біткен жүрек ақауларыны, диагностикалау және дифференциалды диагностика жүргізу дағдыларын қолданады.
ОН3. Балаларда гі жиі таралған кардиоревматологиялық ауруларды және туа біткен жүрек ақауларыны, емдеу және профилактика жүргізу жоспарын құруда білімін көрсетеді.
ОН4. Балалардағы кардиоревматологиялық науқастарға екінші категориялы күрделікті жедел санатты медициналық көмек көрсету нәтижесі бойынша шешім қабылдап және жауапкершілік танытады
ОН5. Скринингтік бағдарлама нәтижелерін бағалауға, жиі таралған кардиоревматологиялық аурулардың профилактикасын жүргізуге, ауруды басқару бағдарламасын АГ және СЖЖ аурулары бойынша енгізуге қатысады.
ОН6. Кардиоревматологиялық науқас балаларға уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық және кәсіби жарамдық бойынша сараптама жүргізу үшін науқас балалардың күйін кешенді бағалау кезінде науқас балалтармен, олардың отбасы мүшелерімен және оны қоршаған ортамен тиімді қатынас орнату дағдысын қолданады.
12. Пререквизиттер: ЖТД-ғы балалар пульмонологиясы
13. Постреквизиттер: ЖТД-ғы неонатология
14. Әдебиет:

Негізгі:

1. Миалл, Л. Көрнекті педиатрия оқу құралы М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 184 бет
2. Исаева, Л. А. Детские болезни. 1 том : учебник. - Алматы : Эверо, 2015.
3. Исаева, Л. А. Детские болезни. 2 том: учебник - Алматы : Эверо, 2015.
4. Емханалық педиатрия - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 752 бет.
5. Поликлиническая и неотложная педиатрия: учебник - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 896 с
6. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 1- Алматы : Б. ж., 2012. - 594 бет
7. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 2 Алматы : Б. ж., 2012. - 687 бет.
8. Исаева , Л. А. Балалар аурулары. Т. 1: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
9. Исаева, Л. А.Балалар аурулары. Т. 2: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
10. Балалар аурулары : оқулық - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 1024 бет
11. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторно-поликлиническая педиатрия : учебник / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 344 с
12. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторлық-емханалық педиатрия : оқулық / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 306 бет
13. Асқамбай К. Балалар аурулары. Т. 1 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 416 бет.
14. Асқамбай К. Балалар аурулары. Т. 2 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 500 бет
15. Кемельбеков, К. С. Балалар травматологиясы және ортопедиясы : оқу құралы / К. С. Кемельбеков, Н. С. Нарходжаев. - Шымкент : Әлем баспасы, 2023. - 288 бет
16. Разин М.П., Минаев С.В., Турабов И.А. и др.Детская хирургия : учебник, ГЭОТАР-Медиа, 2020

Разин М.П., Шешунов И.В. (под ред.) Травматология и ортопедия детского возраста, 2016

Қосымша әдебиеттер

1. Сартаева, У. С. Балалардың денсаулығын қалпына келтіруде отбасының қатысуын медициналық- әлеуметтік тұрғыда бағалау [Мәтін] : дис. ... мед. ғыл. магистр акад.

дәрежесін алу / У. С. Сартаева. - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 69 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM)
2. Григорьев, К. И. Педиатрия : справочник практического врача - М. : Медпресс-информ, 2014. - 816 с.
3. Руководство участкового педиатра М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 528 с
4. Цыбулькин, Э. К. Неотложная педиатрия. Алгоритмы диагностики и лечения [Текст] : монография / Э. К. Цыбулькин. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 160 с. : ил. - (Б-ка врача-специалиста).
5. Национальное руководство. Детская хирургия. — 2-е изд., перераб. и доп. (Серия «Национальные руководства») под ред. А. Ю. Разумовского ГЭОТАР-Медиа, 2020

1. **Кафедра: Педиатрия-1**
2. **Білім беру деңгейі: интернатура**
3. **Білім беру бағдарламалары: Педиатрия**
4. **Курс: 6**
5. **Элективті пән атауы: Балалар ревмотологиясы.**
6. **Кредит саны: 3 кредит**

7. Мақсаты: Медициналық -санитарлық алғашқы көмек жүйесіндегі ЖТД құзыреттілігі аясындағы дәлелді медицина принциптері мен заманауи емдік диагностикалық, фармацевтикалық технологиялар жетістіктеріне сәйкес кардиологиялық науқастарға профилактикалық, диагностикалық, емдік және сауықтыру шараларын өзбетінше жүргізу үшін қажетті білімге, біліктілік пен практикалық дағдыларға ие жалпы практикалық дәрігер дайындау.
8. Міндеттері:
1. Білім алушыларға кардиологияда ең көп таралған балалар патологиясының негізгі көріністері туралы заманауи білім беру;
2. Балалар кардиоревмотологиясында жиі кездесетін патологиялық жағдайлар мен балалар аурулары кезінде шұғыл көмек көрсетуге, бақылау жоспарын құруға, науқасқа қажетті күтімді көрсетуге үйрету;
3. Нормативтік құжаттарға сәйкес мекемелерде санитарлық - гигиеналық және эпидемияға қарсы режимдерді сақтауға және бақылауға үйрету;
9. Пән мазмұны: Ұрық жүрегінің эмбриологиясы және анатомиясы. Ұрық жүрегінің морфометриялық және гемодинамикалық көрсеткіштері. Қан айналымы ауруларының диагностикасы. Туа біткен жүрек ақауларының генетикалық және қоршаған орта аспектілері. Жіктеу.Диагностика және дифференциалды диагностика. Емдеу тактикасы. Миокард,эндокард аурулары. Балалардағы перикард патологиясы. Коронарлық қан айналымының патологиясы. Тұқым қуалайтын аурулардағы жүректің зақымдануы.
10. Пәнді таңдау негіздері: " ЖТД-ғы балалар кардиоревматологиясы" пәні медициналық - санитарлық алғашқы көмек жүйесіндегі дәлелді медицина принциптері мен заманауи емдік диагностикалық, фармацевтикалық технологиялар жетістіктеріне сәйкес кардиологиялық науқастарға профилактикалық, диагностикалық, емдік және сауықтыру шараларын өзбетінше жүргізу және мамандандырылған әдістерді меңгеру.
11. Оқыту нәтижелері:
ОН1. ЖТД құзыреттілігі аясында балаларға кардиоревматологиялық көмек көрсету бойынша денсаулық сақтаудағы ақпараттық жүйені пайдалануда білімін қолданады, медициналық, оның ішінде электронды құжаттарды толтыруды игерген.
ОН2. Балаларда жиі таралған кардиоревматологиялық ауруларды және туа біткен жүрек ақауларыны, диагностикалау және дифференциалды диагностика жүргізу дағдыларын қолданады.
ОН3. Балаларда гі жиі таралған кардиоревматологиялық ауруларды және туа біткен жүрек ақауларыны, емдеу және профилактика жүргізу жоспарын құруда білімін көрсетеді.

ОН4. Балалардағы кардиоревматологиялық науқастарға екінші категориялы күрделікті жедел санатты медициналық көмек көрсету нәтижесі бойынша шешім қабылдап және жауапкершілік танытады
ОН5. Скринингтік бағдарлама нәтижелерін бағалауға, жиі таралған кардиоревматологиялық аурулардың профилактикасын жүргізуге, ауруды басқару бағдарламасын АГ және СЖЖ аурулары бойынша енгізуге қатысады.
ОН6. Кардиоревматологиялық науқас балаларға уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық және кәсіби жарамдық бойынша сараптама жүргізу үшін науқас балалардың күйін кешенді бағалау кезінде науқас балалтармен, олардың отбасы мүшелерімен және оны қоршаған ортамен тиімді қатынас орнату дағдысын қолданады.
12. Пререквизиттер: ЖТД-ғы балалар пульмонологиясы
13. Постреквизиттер: ЖТД-ғы неонатология
14. Әдебиет:
Негізгі:

1. Миалл, Л. Көрнекті педиатрия оқу құралы М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 184 бет
2. Исаева, Л. А. Детские болезни. 1 том : учебник. - Алматы : Эверо, 2015.
3. Исаева, Л. А. Детские болезни. 2 том: учебник - Алматы : Эверо, 2015.
4. Емханалық педиатрия - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 752 бет.
5. Поликлиническая и неотложная педиатрия: учебник - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 896 с
6. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 1- Алматы : Б. ж., 2012. - 594 бет
7. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 2 Алматы : Б. ж., 2012. - 687 бет.
8. Исаева , Л. А. Балалар аурулары. Т. 1: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
9. Исаева, Л. А.Балалар аурулары. Т. 2: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
10. Балалар аурулары : оқулық - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 1024 бет
11. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторно-поликлиническая педиатрия : учебник / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 344 с
12. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторлық-емханалық педиатрия : оқулық / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 306 бет
13. Асқамбай К. Балалар аурулары. Т. 1 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 416 бет.
14. Асқамбай К. Балалар аурулары. Т. 2 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 500 бет
15. Кемельбеков, К. С. Балалар травматологиясы және ортопедиясы : оқу құралы / К. С. Кемельбеков, Н. С. Нарходжаев. - Шымкент : Әлем баспасы, 2023. - 288 бет
16. Разин М.П., Минаев С.В., Турабов И.А. и др.Детская хирургия : учебник, ГЭОТАР-Медиа, 2020
Разин М.П., Шешунов И.В. (под ред.) Травматология и ортопедия детского возраста, 2016

Қосымша әдебиеттер

1. Сартаева, У. С. Балалардың денсаулығын қалпына келтіруде отбасының қатысуын медициналық- әлеуметтік тұрғыда бағалау [Мәтін] : дис. ... мед. ғыл. магистр акад. дәрежесін алу / У. С. Сартаева. - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 69 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM)
2. Григорьев, К. И. Педиатрия : справочник практического врача - М. : Медпресс-информ, 2014. - 816 с.
3. Руководство участкового педиатра М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 528 с
4. Цыбулькин, Э. К. Неотложная педиатрия. Алгоритмы диагностики и лечения [Текст] : монография / Э. К. Цыбулькин. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 160 с. : ил. - (Б-ка врача-специалиста).
5. Национальное руководство. Детская хирургия. — 2-е изд., перераб. и доп. (Серия «Национальные руководства») под ред. А. Ю. Разумовского ГЭОТАР-Медиа, 2020

1. **Кафедра: Педиатрия-1**
2. **Білім беру деңгейі: интернатура**
3. **Білім беру бағдарламалары: Педиатрия**
4. **Курс: 6**

Элективті пән атауы: Балалар гематологиясы

5. **Кредит саны: 3 кредит**

6. Мақсаты: МСАК деңгейінде гематологиялық патологиясы бар балаларға медициналық көмекті ұйымдастыру. Дәрігер-интерндерде балалардағы қан жүйесінің ауруларын диагностикалау, дифференциалды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша теориялық білім мен практикалық дағдылар жүйесін қалыптастыру.

7. Міндеттері:

1. Білім алушыларға гематологияда жиі кездесетін және сирек кездесетін негізгі патологиялар туралы заманауи білім беру;
2. Гемотологияда кездесетін жиі кездесетін патологиялық жағдайлар мен балалар аурулары кезінде шұғыл көмек көрсетуге, бақылау жоспарын құруға, науқасқа қажетті күтімді көрсетуге үйрету;
3. Нормативтік құжаттарға сәйкес мекемелерде санитарлық - гигиеналық және эпидемияға қарсы режимдерді сақтауға және бақылауға үйрету;
4. Балалар гематологиясындағы диагностикалық әдістерді;

8. Пән мазмұны: МСАК деңгейінде гематологиялық патологиясы бар балаларға медициналық көмекті ұйымдастыру. Балалар гематологиясындағы диагностикалық әдістер. Зертханалық, функционалдық және қазіргі заманғы баламалы нәтижелердің негіздері мен интерпретациясы балалар гематологиясындағы зерттеу әдістері. Анемия: түрлері, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы, лечение, алдын-алу. Тромбоцитопения, тромбоцитопатия, коагулопатия.Жедел лейкемия. Созылмалы лейкемия. Лимфоцитарлы лейкемия. Балалардағы гепатолиен синдромы.

9. Пәнді таңдау негіздері: " ЖТД-ғы балалар гематологиясы" пәні гематологиялық патологиясы бар науқас баланың жағдайын, зерттеу әдістерін, емдеу жоспарын және де күтім жасау мақсатына негізделген.

10. Оқыту нәтижелері:

ОН1. Клиникалық диагнозды тұжырымдауға, ҚР ДСМ диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес емдеу жоспарын тағайындауға және педиатрияда медициналық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде дәлелді практика негізінде оның тиімділігін бағалауға қабілетті.

ОН2. Балалардағы негізгі гематологиялық патологиялық симптомдар мен синдромдарды, биомедициналық және клиникалық пәндер негіздерін білуді пайдалана отырып, қазіргі заманғы клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою алгоритмдерін (негізгі, қосалқы, асқынулар) қолдана отырып, аурулардың халықаралық статистикалық классификациясын және соған байланысты денсаулық проблемаларын ескере отырып анықтай алады.

ОН3. Бала үшін ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның айналасындағылармен, денсаулық сақтау саласындағы мамандарымен тиімді өзара іс-қимыл жасай алады, сондай-ақ халықтың, балалардің және олардың отбасы мүшелерінің өз денсаулығы мен айналасындағылардың денсаулығын сақтау мен нығайтуға бағытталған мотивацияны қалыптастыра алады.

ОН4. Шұғыл медициналық араласуды қажет ететін гематологиялық патологиялық жағдайлар кезінде балаларға шұғыл медициналық көмек көрсетуге қабілетті. Тәуекелдерді бағалай алады және балаларға медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасын жоғары деңгейде қамтамасыз ету үшін

негізгі диагностикалық және емдеу шараларын орындауға қабілетті.

ОН5. Барабар зерттеу сұрақтарын тұжырымдай алады, кәсіби әдебиеттерді сыни тұрғыдан бағалай алады, өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық дерекқорларды тиімді пайдалана алады.

ОН6. Өз бетінше білім алуға және кәсібі командаңың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа түрлеріне белсенді қатысуға қабилетті.

11. Пререквизиттер: Амбулаториял ық емханалық педиатрия
12. Постреквизиттер: ЖТД-ғы балалар эндокринологиясы
13. Әдебиет:

Негізгі:

1. Миалл, Л. Көрнекті педиатрия оқу құралы М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 184 бет
2. Исаева, Л. А. Детские болезни. 1 том : учебник. - Алматы : Эверо, 2015.
3. Исаева, Л. А. Детские болезни. 2 том: учебник - Алматы : Эверо, 2015.
4. Емханалық педиатрия - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 752 бет.
5. Поликлиническая и неотложная педиатрия: учебник - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 896 с
6. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 1- Алматы : Б. ж., 2012. - 594 бет
7. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 2 Алматы : Б. ж., 2012. - 687 бет.
8. Исаева , Л. А. Балалар аурулары. Т. 1: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
9. Исаева, Л. А.Балалар аурулары. Т. 2: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
10. Балалар аурулары : оқулық - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 1024 бет
11. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторлық-емханалық педиатрия : оқулық / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 306 бет
12. Асқамбай К. Балалар аурулары. Т. 1 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 416 бет.
13. Асқамбай К. Балалар аурулары. Т. 2 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 500 бет

Қосымша әдебиеттер

1. Сартаева, У. С. Балалардың денсаулығын қалпына келтіруде отбасының қатысуын медициналық- әлеуметтік тұрғыда бағалау [Мәтін] : дис. ... мед. ғыл. магистр акад. дәрежесін алу / У. С. Сартаева. - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 69 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM)
2. Григорьев, К. И. Педиатрия : справочник практического врача - М.:Медпресс-информ, 2014. - 816 с.
3. Руководство участкового педиатра М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 528 с
4. Цыбулькин, Э. К. Неотложная педиатрия. Алгоритмы диагностики и лечения [Текст] : монография / Э. К. Цыбулькин. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 160 с. : ил. - (Б-ка врача-специалиста).
5. Национальное руководство. Детская хирургия. — 2-е изд., перераб. и доп. (Серия «Национальные руководства») под ред. А. Ю. Разумовского ГЭОТАР-Медиа, 2020

1. **Кафедра: Педиатрия-1**
2. **Білім беру деңгейі: интернатура**
3. **Білім беру бағдарламалары: Педиатрия**
4. **Курс: 6**

Элективті пән атауы: Балалар эндокринологиясы

5. **Кредит саны: 3 кредит**

6. Мақсаты: МСАК деңгейінде эндокринологиялық патологиясы бар балаларға медициналық көмекті ұйымдастыру. Ұрықтың бағдарламалауы. Гипоталамус-гипофиз

жүйесінің аурулары. Биіктігі. Гипофиз ісіктері. Балалардағы көмірсулар алмасуының бұзылуы. Балалардағы қант диабеті. Балалар мен жасөспірімдердегі семіздік. Балалардағы қалқанша және қалқанша маңы безінің аурулары. Балалар мен жасөспірімдердегі бүйрек үсті безі мен жыныс бездерінің аурулары.

7. Міндеттері:

1. Білім алушыларға балалар эндокриноллогиясы патологиясының негізгі көріністері туралы заманауи білім беру;
2. Балалар эндокриноллогиясында жиі кездесетін патологиялық жағдайлар мен балалар аурулары кезінде шұғыл көмек көрсетуге, бақылау жоспарын құруға, науқасқа қажетті күтімді көрсетуге үйрету;
3. Нормативтік құжаттарға сәйкес мекемелерде санитарлық - гигиеналық және эпидемияға қарсы режимдерді сақтауға және бақылауға үйрету;
8. Пән мазмұны: Балалар эндокринологиясы – МСАК деңгейінде эндокринологиясы бар патологиясы бар балаларға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру. Балалар эндокринологиясының диагностикалық әдістер. Нәтижелердің негіздері мен интерпретациясы балалар эндокринологиясының рентгенологиялық, зертханалық, функционалдық және заманауи баламалы зерттеу әдістері. Балалардағы эндокринология жүйесінің созылмалы аурулары.
9. Пәнді таңдау негіздері: " ЖТД-ғы балалар эндокринологиясы " пәні эндокринологиясы бар патологиясы бар балаларға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру және диагностикалау мен заманауи емдеу әдістерін меңгеру.
10. Оқыту нәтижелері:

ОН1. Клиникалық диагнозды тұжырымдауға, ҚР ДСМ диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес емдеу жоспарын тағайындауға және педиатрияда медициналық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде дәлелді практика негізінде оның тиімділігін бағалауға қабілетті.

ОН2. Балалардағы негізгі патологиялық симптомдар мен синдромдарды, биомедициналық және клиникалық пәндер негіздерін білуді пайдалана отырып, қазіргі заманғы клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою алгоритмдерін (негізгі, қосалқы, асқынулар) қолдана отырып, аурулардың халықаралық статистикалық классификациясын және соған байланысты денсаулық проблемаларын ескере отырып анықтай алады.

ОН3. Бала үшін ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның айналасындағылармен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді өзара іс-қимыл жасай алады, сондай-ақ халықтың, балалардің және олардың отбасы мүшелерінің өз денсаулығы мен айналасындағылардың денсаулығын сақтау мен нығайтуға бағытталған мотивацияны қалыптастыра алады.

ОН4. Шұғыл медициналық араласуды қажет ететін жағдайларда балаларға шұғыл медициналық көмек көрсетуге қатысуға қабілетті. Тәуекелдерді бағалай алады және балаларға медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасын жоғары деңгейде қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдана

ОН5. Өзінің кәсіби қызметі саласында балалар мен ересектерге шұғыл медициналық көмек көрсетуге, сондай-ақ педиатриядағы шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларды анықтау бойынша негізгі диагностикалық шараларды орындауға қабілетті. Төтенше жағдайларда медициналық көмекті, оның ішінде медициналық эвакуацияны ұйымдастыруға дайын.

ОН6. Өз бетінше білім алуға және кәсібі команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа түрлеріне белсенді қатысуға қабилетті.

11. Пререквизиттер: ЖТД-ғы балалар гематологиясы
12. Постреквизиттер: ЖТД-ғы балалар нефрологиясы
13. Әдебиет:

Негізгі әдебиеттер

1. Миалл, Л. Көрнекті педиатрия оқу құралы М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 184 бет
2. Исаева, Л. А. Детские болезни. 1 том : учебник. - Алматы : Эверо, 2015.
3. Исаева, Л. А. Детские болезни. 2 том: учебник - Алматы : Эверо, 2015.
4. Емханалық педиатрия - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 752 бет.
5. Поликлиническая и неотложная педиатрия: учебник - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 896 с
6. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 1- Алматы : Б. ж., 2012. - 594 бет
7. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 2 Алматы : Б. ж., 2012. - 687 бет.
8. Исаева , Л. А. Балалар аурулары. Т. 1: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
9. Исаева, Л. А.Балалар аурулары. Т. 2: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
10. Балалар аурулары : оқулық - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 1024 бет
11. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторно-поликлиническая педиатрия : учебник / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 344 с
12. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторлық-емханалық педиатрия : оқулық / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 306 бет
13. Асқамбай К. Балалар аурулары. Т. 1 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 416 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Сартаева, У. С. Балалардың денсаулығын қалпына келтіруде отбасының қатысуын медициналық- әлеуметтік тұрғыда бағалау [Мәтін] : дис. ... мед. ғыл. магистр акад. дәрежесін алу / У. С. Сартаева. - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 69 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM)
2. Григорьев, К. И. Педиатрия : справочник практического врача - М. : Медпресс-информ, 2014. - 816 с.
3. Руководство участкового педиатра М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 528 с
4. Цыбулькин, Э. К. Неотложная педиатрия. Алгоритмы диагностики и лечения [Текст] : монография / Э. К. Цыбулькин. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 160 с. : ил. - (Б-ка врача-специалиста).

Национальное руководство. Детская хирургия. — 2-е изд., перераб. и доп. (Серия «Национальные руководства») под ред. А. Ю. Разумовского ГЭОТАР-Медиа, 2020

1. Кафедра: Педиатрия-1
2. Білім беру деңгейі: интернатура
3. Білім беру бағдарламалары: Педиатрия
4. Курс: 6
Элективті пән атауы: Балалар гастроэнтерологиясы
5. Кредит саны: 4 кредит

6. Мақсаты: МСАК деңгейінде гастроэнтерологиялық патологиясы бар балаларға медициналық көмекті ұйымдастыру. Дәрігер-интерндерде балалардағы асқазан ішек жүйесінің ауруларын диагностикалау, дифференциалды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша теориялық білім мен практикалық дағдылар жүйесін қалыптастыру.
7. Міндеттері:
1. Білім алушыларға балалар гастроэнтерологиясы патологиясының негізгі көріністері туралы заманауи білім беру;
2. Балалар гастроэнтерологиясы жиі кездесетін патологиялық жағдайлар мен балалар аурулары кезінде шұғыл көмек көрсетуге, бақылау жоспарын құруға, науқасқа қажетті күтімді көрсетуге үйрету;
3. Нормативтік құжаттарға сәйкес мекемелерде санитарлық - гигиеналық және эпидемияға қарсы режимдерді сақтауға және бақылауға үйрету;
8. Пән мазмұны: Балалар гастроэнтерологиясы – МСАК деңгейінде гастроэнтерологиялық

патологиясы бар балаларға медициналық көмекті ұйымдастыру. Ультрадыбыстық, эндоскопиялық және зертханалық нәтижелерді диагностикалау және түсіндіру принциптері зерттеу әдістері. Балалар гастроэнтерологиясындағы диагностиканың соңғы әдістері. Асқазан-ішек және өт жолдарының функционалдық бұзылыстары. Ішек коликасы. Тітіркенген ішек синдромы. Тамақтан кейінгі күйзеліс синдромы. Асқазан- ішек жолдарының созылмалы аурулары.

9. Пәнді таңдау негіздері: "Балалар гастроэнтерологиясы " пәні гастроэнтерологиялық патологиясы бар балаларға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру және диагностикалау мен заманауи емдеу әдістерін меңгеру.

10. Оқыту нәтижелері:

ОН1. Клиникалық диагнозды тұжырымдауға, ҚР ДСМ диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес емдеу жоспарын тағайындауға және педиатрияда медициналық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде дәлелді практика негізінде оның тиімділігін бағалауға қабілетті.

ОН2. Балалардағы негізгі патологиялық симптомдар мен синдромдарды, биомедициналық және клиникалық пәндер негіздерін білуді пайдалана отырып, қазіргі заманғы клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою алгоритмдерін (негізгі, қосалқы, асқынулар) қолдана отырып, аурулардың халықаралық статистикалық классификациясын және соған байланысты денсаулық проблемаларын ескере отырып анықтай алады.

ОН3. Бала үшін ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның айналасындағылармен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді өзара іс-қимыл жасай алады, сондай-ақ халықтың, балалардің және олардың отбасы мүшелерінің өз денсаулығы мен айналасындағылардың денсаулығын сақтау мен нығайтуға бағытталған мотивацияны қалыптастыра алады.

ОН4. Шұғыл медициналық араласуды қажет ететін жағдайларда балаларға шұғыл медициналық көмек көрсетуге қатысуға қабілетті. Тәуекелдерді бағалай алады және балаларға медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасын жоғары деңгейде қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдана

ОН5. Өзінің кәсіби қызметі саласында балалар мен ересектерге шұғыл медициналық көмек көрсетуге, сондай-ақ педиатриядағы шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларды анықтау бойынша негізгі диагностикалық шараларды орындауға қабілетті. Төтенше жағдайларда медициналық көмекті, оның ішінде медициналық эвакуацияны ұйымдастыруға дайын.

ОН6. Өз бетінше білім алуға және кәсібі команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа түрлеріне белсенді қатысуға қабилетті.

11. Пререквизиттер: ЖТД-ғы балалар нефрологиясы

12. Постреквизиттер:

13. Әдебиет:

Негізгі әдебиеттер

1. Миалл, Л. Көрнекті педиатрия оқу құралы М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 184 бет
2. Исаева, Л. А. Детские болезни. 1 том : учебник. - Алматы : Эверо, 2015.
3. Исаева, Л. А. Детские болезни. 2 том: учебник - Алматы : Эверо, 2015.
4. Емханалық педиатрия - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 752 бет.
5. Поликлиническая и неотложная педиатрия: учебник - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 896 с
6. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 1- Алматы : Б. ж., 2012. - 594 бет
7. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 2 Алматы : Б. ж., 2012. - 687 бет.
8. Исаева , Л. А. Балалар аурулары. Т. 1: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
9. Исаева, Л. А.Балалар аурулары. Т. 2: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
10. Балалар аурулары : оқулық - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 1024 бет

11. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторно-поликлиническая педиатрия : учебник / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 344 с
12. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторлық-емханалық педиатрия : оқулық / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 306 бет
13. Асқамбай К. Балалар аурулары. Т. 1 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 416 бет.
Қосымша әдебиеттер
1. Сартаева, У. С. Балалардың денсаулығын қалпына келтіруде отбасының қатысуын медициналық- әлеуметтік тұрғыда бағалау [Мәтін] : дис. ... мед. ғыл. магистр акад. дәрежесін алу / У. С. Сартаева. - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 69 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM)
2. Григорьев, К. И. Педиатрия : справочник практического врача - М. : Медпресс-информ, 2014. - 816 с.
3. Руководство участкового педиатра М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 528 с
4. Цыбулькин, Э. К. Неотложная педиатрия. Алгоритмы диагностики и лечения [Текст] : монография / Э. К. Цыбулькин. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 160 с. : ил. - (Б-ка врача-специалиста).
5. Национальное руководство. Детская хирургия. — 2-е изд., перераб. и доп. (Серия «Национальные руководства») под ред. А. Ю. Разумовского ГЭОТАР-Медиа, 2020

1. **Кафедра: Педиатрия-1**
2. **Білім беру деңгейі: интернатура**
3. **Білім беру бағдарламалары: Педиатрия**
4. **Курс: 6**
5. **Элективті пән атауы: Балалар нефрологиясы**
6. **Кредит саны: 3 кредит**

7. Мақсаты: Пән балалардағы несеп жыныс мүшелерінің жұқпалы және аллергиялық ауруларының клиникалық симптомдарының ерекшеліктерін зерттеуді, диагностиканың заманауи әдістерін меңгеруді, фармакодинамика және фармакокинетика ерекшеліктерімен ағзаға дәрілік заттардың әсер ету механизмдерін түсінуді, амбулаториялық кезеңде балалардағы аурулардың вакцинопрофилактикасын білуді қамтиды.
8. Міндеттері:
1. Білім алушыларға балалар нефрология патологиясының негізгі көріністері туралы заманауи білім беру;
2. Балалар нефрологиясында жиі кездесетін патологиялық жағдайлар мен балалар аурулары кезінде шұғыл көмек көрсетуге, бақылау жоспарын құруға, науқасқа қажетті күтімді көрсетуге үйрету;
3. Нормативтік құжаттарға сәйкес мекемелерде санитарлық - гигиеналық және эпидемияға қарсы режимдерді сақтауға және бақылауға үйрету;
9. Пән мазмұны: МСАК деңгейінде нефрологиялық патологиясы бар балаларға медициналық көмекті ұйымдастыру. Ультрадыбыстық, рентгенологиялық және зертханалық әдістер зәр шығару жүйесінің жағдайын диагностикалау. Функционалды күйді бағалаудың соңғы әдістері. Везикоуретральды рефлюкс, рефлюкс-нефропатия. Қуықтың дисфункциясы. Зәр шығару жүйесінің жұқпалы аурулары.
10. Пәнді таңдау негіздері: "Балалар нефрологиясы" пәні нефрологиялық патологиясы бар балаларға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру және диагностикалау мен заманауи емдеу әдістерін меңгеру.
11. Оқыту нәтижелері:
ОН1. Клиникалық диагнозды тұжырымдауға, ҚР ДСМ диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес емдеу жоспарын тағайындауға және педиатрияда

медициналық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде дәлелді практика негізінде оның тиімділігін бағалауға қабілетті.
ОН2. Балалардағы негізгі патологиялық симптомдар мен синдромдарды, биомедициналық және клиникалық пәндер негіздерін білуді пайдалана отырып, қазіргі заманғы клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою алгоритмдерін (негізгі, қосалқы, асқынулар) қолдана отырып, аурулардың халықаралық статистикалық классификациясын және соған байланысты денсаулық проблемаларын ескере отырып анықтай алады.
ОН3. Бала үшін ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында пациентпен, оның айналасындағылармен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді өзара іс-қимыл жасай алады, сондай-ақ халықтың, балалардің және олардың отбасы мүшелерінің өз денсаулығы мен айналасындағылардың денсаулығын сақтау мен нығайтуға бағытталған мотивацияны қалыптастыра алады.
ОН4. Шұғыл медициналық араласуды қажет ететін жағдайларда балаларға шұғыл медициналық көмек көрсетуге қатысуға қабілетті. Тәуекелдерді бағалай алады және балаларға медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасын жоғары деңгейде қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдана
ОН5. Өзінің кәсіби қызметі саласында балалар мен ересектерге шұғыл медициналық көмек көрсетуге, сондай-ақ педиатриядағы шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларды анықтау бойынша негізгі диагностикалық шараларды орындауға қабілетті. Төтенше жағдайларда медициналық көмекті, оның ішінде медициналық эвакуацияны ұйымдастыруға дайын.
ОН6. Өз бетінше білім алуға және кәсібі команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа түрлеріне белсенді қатысуға қабилетті.
12.Пререквизиттер: ЖТД-ғы балалар нефрологиясы
13.Постреквизиттер:
14.Әдебиет:
Негізгі әдебиеттер

1. Миалл, Л. Көрнекті педиатрия оқу құралы М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 184 бет
2. Исаева, Л. А. Детские болезни. 1 том : учебник. - Алматы : Эверо, 2015.
3. Исаева, Л. А. Детские болезни. 2 том: учебник - Алматы : Эверо, 2015.
4. Емханалық педиатрия - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 752 бет.
5. Поликлиническая и неотложная педиатрия: учебник - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 896 с
6. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 1- Алматы : Б. ж., 2012. - 594 бет
7. Хабижанов, Б. Х. Педиатрия. 2 томдық. Т. 2 Алматы : Б. ж., 2012. - 687 бет.
8. Исаева , Л. А. Балалар аурулары. Т. 1: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
9. Исаева, Л. А.Балалар аурулары. Т. 2: оқулық - Алматы : Эверо, 2015
10. Балалар аурулары : оқулық - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 1024 бет
11. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторно-поликлиническая педиатрия : учебник / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 344 с
12. Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторлық-емханалық педиатрия : оқулық / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 306 бет
13. Асқамбай К. Балалар аурулары. Т. 1 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 416 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Сартаева, У. С. Балалардың денсаулығын қалпына келтіруде отбасының қатысуын медициналық- әлеуметтік тұрғыда бағалау [Мәтін] : дис. ... мед. ғыл. магистр акад. дәрежесін алу / У. С. Сартаева. - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 69 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM)

2. Григорьев, К. И. Педиатрия : справочник практического врача - М. : Медпресс-информ, 2014. - 816 с.
3. Руководство участкового педиатра М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 528 с
4. Цыбулькин, Э. К. Неотложная педиатрия. Алгоритмы диагностики и лечения [Текст] : монография / Э. К. Цыбулькин. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 160 с. : ил. - (Б-ка врача-специалиста).
Национальное руководство. Детская хирургия. — 2-е изд., перераб. и доп. (Серия «Национальные руководства») под ред. А. Ю. Разумовского ГЭОТАР-Медиа, 2020

1. **Кафедра:** **Фтизиопульмонология және радиология кафедрасы**
2. **Дайындық деңгейі:** **Интернатура**
3. **Білім бағдарламасы:** **6В10102 «Педиатрия»**
4. **Курс:** **6**
5. **Элективті пәннің атауы:** **«ЖТД-ғы сәулелік диагностика»**
6. **Кредит саны:** **4**
7. **Мақсаты:** Сәулелі диагностиканың заманауи инновациялық әдістерін меңгерген, өз бетінше жұмыс істей алатын және денсаулық мәселелерін шеше алатын және сәулелі диагностиканың әртүрлі бағыттары бойынша ғылыми зерттеулер жүргізе алатын, алғашқы медико-санитарлық көмек деңгейінде білікті медициналық көмек көрсетуге қабілетті мамандарды дайындау.

1. Міндеттері: Рентгенологиялық, ультрадыбыстық, радиоизотопты зерттеудегі, компьютерлік, магнитті-резонансты томографиядағы әртүрлі мүшелер мен жүйелердің визуализациялық мәліметтерін интерпретациялауға үйрету; әртүрлі аурулардың ажыратпалы диагнозы үшін сәулелі зерттеу әдістерін қолдануды үйрету.

2. Пән мазмұны: ЖТД-ғы сәулелік диагностика – жоғары оқу орындары жүйесінде инновациялық технологияларды қолдана отырып, жалпы тәжірибелік дәрігердің жұмысындағы сәулелік диагностиканың теориялық және тәжірибелік сұрақтарын зерттеуге бағытталған.

Пәнді оқи отырып білім алушы сәулелік диагностиканы(скрининг) жүргізеді және радиологиялық суреттердегі ағзалар мен жүйелердің патологиялық өзгерістерін бағалайды; қазіргі таңда әлеуметтік маңызы бар аурулардың негізгі радиологиялық симптомдары мен синдромдарын біледі; ажыратпалы диагностиканы жүргізеді; сәулелік суреттердің нәтижелерін интерпретациялайды.

3. Пәнді таңдау негіздері: Сәулелі диагностика құрамына рентген, радионуклидті, ультра дыбысты, магнитті резонансты томография, компьютерлі томография, медициналық термография кіреді. Сонымен қатар, оған интервенционды радиология жатады, бұл сәулелі диагностиканы емдеу үшін қолдану. Сәулелі диагностика тәсілдерінің физика техникалық негіздері. Иондаушы және иондаушы емес сәулемен жұмыс істейтін қызметкерлер мен зерттелетін ауруларды радиациялық сәулеленуден сақтандыру әдістері.

Заманауи жаңа диагностикалық көріністердің жасалуын, әрбір тәсілдің (аналогты рентгенография, дигитальды рентгенография, КТ, МРТ, ультра дыбысты тәсілдері, томография, радионуклидті зерттеу және т.б.) негіздерін, сәулелі тәсілдердің қолдану мүмкіндіктерін оқып үйрету

4. Оқыту нәтижесі (құзіреттіліктер):

1. Әртүрлі ағзалар мен жүйелердегі аурулар мен зақымданулардың сәулелік көрінісі мен сәулелік ажыратпалы диагностикасын көрсетеді;

Әртүрлі ағзалар мен жүйелерді зерттегенде қолданылатын контрасты заттарды қолдануға көрсеткіштер мен оларды балаларда қолданудың ерекшеліктерін көрсетеді.
2. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға тән анамнестикалық ерекшеліктерді анықтау және ауру туралы қажетті ақпараттарды алады.
Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда арнайы сәулелік зерттеулерді (рентгенологиялық, ультрадыбыстық, компьютерлік томографиялық, магниттік-резонанстық, радиологиялық) өткізу қажеттілігін анықтайды.
3. Әртүрлі жастарда ағзалар мен анатомиялық аймақтардың стандарттық және қосымша проекцияларында сәулелік зерттеулерді қалыптастыруға қабілетті, аурулардың морфологиялық және функционалдық симптомдарын анықтайды;
Ажыратпалы диагностиканы жүргізуге, сәулелік зерттеу хаттамасын құрастыруға, клинико-рентгенологиялық қорытындыны негіздеуге қабілетті.
4. Пациенттермен сенімді қарым қатынас жасайды, пациентке түсінікті тілде ақпарат жеткізеді, ұсынылатын сәулелік зерттеулер шаралары мен нәтижелерінің мәнін түсіндіреді;
Этика және деонтологияны сақтай отырып студенттермен, оқытушылармен, медициналық қызметкерлермен қарым-қатынас жасайды.
5. Сәулелік диагностика бойынша жеке көзқарастарын қолданады, презентацияны рәсімдейді, иондаушы және иондаушы емес сәулелеленудің алдын алады және тақырып бойынша электронды презентацияларды құрастыруға, әдебиеттермен, электронды мәліметтер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс жасағанда жеке көзқарастары мен жинаған ақпараттарын қолдана алады.

5. Реквизитке дейінгі: анатомия, физиология, балалар аурулар пропедевтикасы, онкология және радиология

6. Реквизиттен кейінгі: АМСК-гі балалар аурулары

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Лучевая диагностика : учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Г. Е. Труфанова. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый МГМУ им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 496 с.
2. Сәулелі диагностика: оқулық / РФ білім және ғыл. министрлігі ; Г. Е. Труфановтың редакциясымен; қазақ тіліне ауд. А. Б. Ахметбаева; жауапты ред. А. Қ. Ахметбаева. - ; И. М. Сеченов атындағы ГОУ ВПО "Бірінші Москва мемл. мед. ун-ті" ұсынған. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 576 бет. с.
3. Лучевая диагностика : учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Труфанова Г. Е. - ; Рек. ГОУ ВПО «Первый МГМУ им. И. С. Сеченова» .–М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 496 с
4. Лучевая терапия: учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Г. Е. Труфанова. - Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 208 с.
5. Илясова, Е. Б. Лучевая диагностика [Текст] : учеб. пособие / Е. Б. Илясова, М. Л. Чехонацкая, В. Н. Приезжева. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 280 с. : ил
6. Лучевая диагностика заболеваний органов дыхания и средостения [Текст] : учебное пособие / Е. Б. Бекмуратов [и др.] ; М-во здравоохранения и социального развития РК. ЮКГФА. - Шымкент : [б. и.], 2016. - 104 с

Қосымша:

1. Лучевая диагностика органов грудной клетки: национальное рук. / Гл. ред. серии С. К. Терновой, Гл. ред. тома В. Н. Троян, А. И. Шехтер. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 584 с.

Бургенер, Фрэнсис А. Лучевая диагностика заболеваний костей и суставов. Более 1000 рентгенограмм: руководство: атлас: пер. с англ. / Фрэнсис А. Бургенер, М. Кормано, Т. Пудас ; под ред., С. К. Тернового, А. И. Шихтера. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 552 с.

Электронды оқулықтар:

1. Лучевая диагностика заболеваний органов дыхания и средостения [Электронный ресурс] : учебное пособие / Е. Б. Бекмуратов [и др.] ; М-во здравоохранения и социального развития РК. ЮКГФА. - Электрон. текстовые дан. - Шымкент : [б. и.], 2016. - эл. опт. диск (CD-ROM)(8.91Мб)

2. Сәулелі диагностика [Электронный ресурс] :оқулық / қазақтіл. ауд. А. Б. Ахметбаева ; ред. басқ. Г. Е. Труфанов. - Электрон. текстовые дан. (421Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 576б. с.

3. Патоморфология и лучевая диагностика некоторых заболеваний легких невоспалительной природы у недоношенных новорожденных
Серикбай М.Қ. , 2020/https://aknurpress.kz/login

4. Дифференциальная диагностика и лечение туберкулеза у взрослых и детей.Бекембаева Г.С., Жандаркулов А.А. , 2018/https://aknurpress.kz/login

5. Диагностика и лечение заболеваний органов дыхания.
Имангазинова С.С. , 2016/https://aknurpress.kz/login

6. Лучевая терапия : Учебник. / Под ред. Г.Е. Труфанова. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 484 с. http://rmebrk.kz

1. Кафедра: «Микробиология, вирусология және иммунология».
2. Дайындық деңгейі: Интернатура
3. Білім беру бағдарламасы: «Педиатрия»
4. Курс: 6
5. Элективті пәннің атауы: «Клиникалық аллергология негіздері».
6.Кредиттер саны: 3 кредит/900 сағат.
7. Мақсаты: студенттің клиникалық аллергология саласындағы терең білімін дамыту, аллергологияның теориялық және әдістемелік негіздерін оқып білу, медицина және биология ғылымының заманауи бағыттары бойынша кең іргелі оқыту.
8. Міндеттері:
• аллергология саласындағы кәсіби міндеттерін ойдағыдай шешуге қабілетті маманның кәсіби құзыреттілігін қалыптастыратын негізгі, іргелі медициналық білімнің кең және терең көлемін қалыптастыру;
• клиникалық ойлау қабілеті бар, күрделі патологияны жетік меңгерген, сабақтас пәндерді терең меңгерген маман дәрігерді қалыптастыру және кәсіби даярлығын жетілдіру;
• аллергология саласындағы жаңа технологиялар мен әдістерді меңгеру дағдыларын қалыптастыру.
9. Пәннің мазмұны: Аллергиялық ауруларды диагностикалау және емдеудегі заманауи инновациялық технологиялардың негіздері. Аллергиялық аурулары бар науқастарға медициналық көмек көрсету кезінде диагностикалық және емдеу алгоритмдерін құру. Аурудың ағымын ұзақ уақыт бақылау, медициналық тексеру, аллергиялық аурулары бар науқастарды оңалту. Ақпараттық технологияны қолдану.
10. Пәнді таңдаудың негіздемесі: Соңғы жылдары аллергологияға көңіл бөлудің артуы халық арасында аллергиялық аурулардың айтарлықтай таралуымен байланысты. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығын ерте диагностикалауға және заманауи этиопатогенетикалық терапияға ерекше көңіл бөлінеді. Соңғы жылдар теориялық және практикалық аллергология саласындағы ірі жаңалықтармен ерекшеленді, бұл иммунопатологиялық процестерге негізделген ауруларды диагностикалаудың жаңа тәсілдерін қалыптастыруға, терапияның жаңа әдістерін жасауға және емдеудің тиімділігін бағалауға мүмкіндік берді. Бұл жетістіктер науқастарды ерте анықтау және дер кезінде

адекватты емдеу және оңалту үшін нақты негіз құрды, бұл білімді үнемі жетілдіру қажеттілігіне әкеледі.

11.Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер).

ОН1: Пациентті қадағалау: аллергиялық аурудың этиологиясы мен патогенезіне негізделген клиникалық диагнозды тұжырымдай алады, оңалту жоспарын тағайындай алады және білікті көмектің барлық деңгейінде дәлелді тәжірибе негізінде оның тиімділігін бағалай алады;

ОН2: Байланыс және ынтымақтастық: науқастың жалпы әл-ауқатын және емдеу нәтижелерін оңтайландыру мақсатында қоршаған ортамен және медициналық персоналмен нәтижелі қарым-қатынас жасау және ынтымақтастық жасау мүмкіндігі;

ОН 3: Қауіпсіздік және сапа: тәуекелдерді бағалай алады және қауіпсіздіктің жоғары деңгейін және білікті медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдана алады;

РО4: Қоғамдық денсаулық сақтау: аллергиялық көмек көрсету кезінде Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастырушылық шеңберінде әрекет ете білу, негізгі көмек көрсету, ұлт денсаулығын жақсарту саясатын іске асыру үшін кәсіби аралық ұжымдар құрамында жұмыс істеу;

ОН5: Зерттеулер: адекватты зерттеу сұрақтарын құрастыра алады, кәсіби әдебиеттерді сыни бағалай алады, кәсіби қызметте халықаралық мәліметтер **қ**орын тиімді пайдалана алады, зерттеу тобының жұмысына қатыса алады.;

ОН6: Оқыту және дамыту: өз бетінше білім алуға және кәсіби топтың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа түрлеріне белсенді қатысу.

12. Пререквизиттер: Микробиология және иммунология, патофизиология.

13 Постреквизиттер: Ішкі аурулар. Ғылыми ақпараттар

14.Әдебиеттер:

Негізгі

1. Клиническая аллергология. Избранные лекции Горячкина Л.А., Терехова Е.П., СебекинаО.В.русский, 2017г Издательство МИА
2. Аллергология и клиническая иммунология. Хаитов Р.М. Год издания: 2019

Қосымша:

1. Клиническая иммунология и аллергология : оксфордский справочник/ Спикетт Г.; Пер. с англ.;Под ред. Н.И. Ильиной М: ГЭОТАР-МЕДИА 2019г.-832 с
2. Тактика диагностики и лечения аллергических заболеваний и иммунодефицитов : практическоеруководство/ Хаитов Р.М. М: ГЭОТАР-МЕДИА 2019г.-152с
.Хаитов, Р.М. Иммунология [Текст]: Атлас / Р.М. Хаитов, А.А. Ярилин.- М.: ГЭОТАР-МЕДИА,2011.- 624с.
4. Колхир, П. В. Доказательная аллергология-иммунология / П.В. Колхир. - М.: Практическая медицина, 2010. - 528 с.
5. Клиникалық аллергология. Таңдамалы лекциялар Горячкина Л.А., Терехова Е.П., СебекинаО.В год 2017

1. **Кафедра: Педиатрия-1**
2. **Білім беру деңгейі: интернатура**
3. **Білім беру бағдарламалары: Педиатрия**
4. **Курс: 6**
5. **Элективті пән атауы: Балалық шақтағы ауруларды интеграциалы жүргізу**
6. **Кредит саны: 5 кредит**

7. Мақсаты: БШАИЖ пәнінің басты мақсаты білім алушыларға аурудың қауіпті белгілерін бағалауға, медициналық қызметкерге қай кездері міндетті әрі шұғыл түрде жолығу қажеттігін, дұрыс емізу, тамақтандыру және баланы дұрыс күту мәселелерін меңгеру бойынша жалпы білімдерін жетілдіру болып табылады.
8. Міндеттері:
1. Білім алушыларға ең көп таралған балалар патологиясының негізгі көріністері туралы заманауи білім беру;
2. Жиі кездесетін патологиялық жағдайлар мен балалар аурулары кезінде шұғыл көмек көрсетуге, бақылау жоспарын құруға, науқасқа қажетті күтімді көрсетуге үйрету;
3. Нормативтік құжаттарға сәйкес мекемелерде санитарлық - гигиеналық және эпидемияға қарсы режимдерді сақтауға және бақылауға үйрету;
4. Педиатриядағы шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсетуге үйрету.
9. Пән мазмұны: Бала жасындағы ауруларды интеграциялап жүргізу стратегиясы (БЖАИЖ) – бұл баланың денсаулығын жақсартуға, 0-ден 5 жасқа дейінгі балаларға медициналық көмек көрсету сапасын жоғарылатуға, бала өлімін, ауруы мен мүгедектіліктің ауырлығын және жиелілігін төмендетуге, балалардың дамуы мен өсуін жақсартуға бағытталған негізгі стратегия. Аталған стратегия клиникалық және ауруханаға жатқызудың үлгілі нақты хаттамаларын жүргізу, дәрі дәрмектермен жабдықтау және оны үйлесімді пайдалану, медициналық қызметшілер құрамының кәсіби біліктерін арттыру және уақытын үнемдеу,балаларға күтім жасайтын тұлғалармен қарымқатынас жасауға және оларға кеңес беруге назарды шоғырландыру арқылы медициналық қызмет көрсетудің тиімділігін жоғарылатады.
10. Пәнді таңдау негіздері: "БШАИЖ" бағдарламасы науқас баланың жағдайын мақсатты бағалауға негізделген. "Педиатриялық алтын" стандарттан айырмашылығы, баланың жағдайын бағалау органдар мен жүйелер бойынша жүргізілетін болса, мақсатты бағалау осы ауру кезінде өлім қаупін болдырмау және болашақта өлімге әкелуі мүмкін балаға зиян келтірмеу мақсатында медицина қызметкерінің қатаң анықталған әрекеттер тізбегін (тексеру және шешім қабылдау алгоритмі) білдіреді.
11. Оқыту нәтижелері:
ОН1. Балалар ағзасының анатомо-физиологиялық ерекшеліктері, балалар және жасөспірімдердің ағзалары мен жүйелерінің әртүрлі зақымдалу кезіндегі негізгі симптомдар мен синдромдары, балалар және жасөспірімдердің ағзалар мен жүйелер жұмысының жас ерекшеліктеріне қарай қалыптасуы, балалық шақтың әр түрлі жас кезеңдеріндегі морфофункционалды, физиологиялық жағдайлар мен патологиялық үрдістердің ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсете алады
ОН2. Балалар мен жасөспірімдерге физикалық зерттеу жүргізеді (жалпы қарау, пальпация, перкуссия, аускультация, артериялық қысымды өлшеу, пульстің, тыныс алу жиілігінің сипаттамаларын анықтау және т. б.), олардың нәтижесін бағалайды
ОН3.Кәсіби міндеттерді шешу үшін пациенттерден (ата-аналарынан/туыстарынан) сау және науқас баланы зерттеп-қараудан алынған ақпаратты, науқас баланы объективті зерттеп-қараудан және қосымша зерттеулерден алынған нәтижелерді талдайды
ОН4.Мамандарға, сондай-ақ маман еместерге ақпаратты, идеяларды, проблемалар мен шешімдерді хабарлай алады, пациенттермен, олардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) және ұжыммен қарым-қатынаста этика және деонтология нормаларын біледі
ОН5.Медициналық практика мен зерттеулерде ғылыми принциптерді, әдістер мен білімді қолданады; үздіксіз өздігінен білім алуға және дамуға қабілетті.
12. Пререквизиттер: Жедел медициналық көмек 1,2
13. Постреквизиттер: Педиатриядағы шұғыл көмек
14. Әдебиет:
Негізгі:
1.Дадамбаев Е.Т. Амбулаторлық-емханалық педиатрия [Мәтін] : оқулық /Е.Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 306 бет.

Қосымша:
2.Рахимова, К . В . Организация диспансерного наблюдения за детьми в амбулаторных условиях [Текст] : руководство / К . В . Рахимова ; Алматы. - Алматы : Эверо, 2012. - 154 с.

1. **Кафедра: Педиатрия-1**
2. **Білім беру деңгейі: интернатура**
3. **Білім беру бағдарламалары: Педиатрия**
4. **Курс 6**
5. **Элективті пән атауы: Педиатриядағы шұғыл көмек**
6. **Кредит саны 10 кредит**

7. Мақсаты: балаларға шұғыл және терминалдық жағдайларда көмек көрсетудің ұйымдастырушылық негіздерін зерделеу, балалардағы критикалық жағдайларда шұғыл көмек көрсету бойынша білім мен дағдыларды игеру, шұғыл, критикалық және терминалдық жағдайларда балаларға көмек көрсету кезінде тұрақты практикалық дағдыларды қалыптастыру болып табылады.
8. Міндеттері:
1.Білім алушыларға терминалдық жағдайда балаларға шұғыл көмек беруді ұйымдастырудың негізгі мәселелерін зерделеу;
2. Терминальды жағдайлар кезінде шұғыл көмек көрсетуге, диагностикалауға, науқасқа қажетті шұғыл көмек дағдыларын үйрету;
3. Нормативтік құжаттарға сәйкес мекемелерде санитарлық - гигиеналық және эпидемияға қарсы режимдерді сақтауға және бақылауға үйрету;
9. Пән мазмұны: Педиатриядағы шұғыл көмек пәніне кіріспе. Педиатриядағы шұғыл көмек он сегіз жасқа толмаған балаларға (бұдан әрі – балаларға) Кодекстің 117, 118-баптарына сәйкес нысандарда және жағдайларда көрсетіледі. Медициналық ұйымдар педиатриядағы шұғыл көмек көрсетудің барлық кезеңдерінде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттерді профилактикалауға, ерте диагностикалауға, емдеуге бағытталған іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз етеді. Балаларға педиатриялық көмек көрсету диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Медициналық қызметтің сапасы жөніндегі біріккен комиссиясы бекіткен клиникалық нұсқаулықтарға сәйкес жүргізіледі.
10. Пәнді таңдау негіздері: «Педиатриядағы шұғыл медициналық көмек» - науқастың ағзасының өмірлік маңызды функцияларының бұзылуының мәнін, шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету әдістерін, шұғыл медициналық араласуды қажет ететін жағдайларда шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде қолданылатын құралдарды білетін білікті дәрігерді даярлау үшін жоғары маңыздылыққа ие.
11. Оқыту нәтижелері:
ОН1 Балалар ағзасының анатомо-физиологиялық ерекшеліктері, балалар және жасөспірімдердің ағзалары мен жүйелерінің әртүрлі зақымдалу кезіндегі негізгі симптомдар мен синдромдары, балалар және жасөспірімдердің ағзалар мен жүйелер жұмысының жас ерекшеліктеріне қарай қалыптасуы, балалық шақтың әр түрлі жас кезеңдеріндегі морфофункционалды, физиологиялық жағдайлар мен патологиялық үрдістердің ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсете алады
ОН2. Балалар мен жасөспірімдерге физикалық зерттеу жүргізеді (жалпы қарау, пальпация, перкуссия, аускультация, артериялық қысымды өлшеу, пульстің, тыныс алу жиілігінің сипаттамаларын анықтау және т. б.), олардың нәтижесін бағалайды
ОН3. Кәсіби міндеттерді шешу үшін пациенттерден (ата-аналарынан/туыстарынан) сау және науқас баланы зерттеп-қараудан алынған ақпаратты, науқас баланы объективті зерттеп-қараудан және қосымша зерттеулерден алынған нәтижелерді талдайды

ОН4. Мамандарға, сондай-ақ маман еместерге ақпаратты, идеяларды, проблемалар мен шешімдерді хабарлай алады, пациенттермен, олардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) және ұжыммен қарым-қатынаста этика және деонтология нормаларын біледі
ОН5. Медициналық практика мен зерттеулерде ғылыми принциптерді, әдістер мен білімді қолданады; үздіксіз өздігінен білім алуға және дамуға қабілетті.
12. Пререквизиттер: Жедел медициналық көмек 1,2
13. Постреквизиттер: БШАИЖ
14. Әдебиет:
Негізгі:
1."Әбдірахманов, Қ. Б. Неонатология [Мәтін] : оқу құралы / Қ. Б. Әбдірахманов. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 312 бет."
2.Дадамбаев, Е. Т. Амбулаторлық-емханалық педиатрия [Мәтін] : оқулық / Е. Т. Дадамбаев. - Алматы : New book, 2022. - 306 бет.
3.Шабалов, Н. П. Детские болезни. В двух томах. Т.1 [Текст] : учебник для вузов / Н. П. Шабалов. - 7-е изд. перераб. и доп. - СПб. ; М. ; Харьков : Питер , 2013. - 928 с.
4.Поликлиническая и неотложная педиатрия [Текст] : учебник / под ред. А. С. Калмыковой ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГБОУ ДПО "Рос. мед. акад. последипломного образования". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 896 с.
5.Рахимова, К . В . Неонатология. Неотложная помощь [Текст] : учебник / К. В. Рахимова. - Алматы : Эверо, 2012. - 324 с.
Қосымша:
1.Алпысова, А. Р. Ауруханаға дейінгі кезеңде жедел көмек көрсету алгоритмдері [Мәтін] = Алгоритмы оказания неотложной помощи на догоспитальном этапе : оқу құралы / А. Р.
2.Алпысова, Н. В. Молодовская ; ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 120 б.
3.Алпысова, А. Р. Ауруханаға дейінгі кезеңде жедел көмек көрсету алгоритмдері [Мәтін] = Алгоритмы оказания неотложной помощи на догоспитальном этапе : оқу құралы / А. Р.
4.Алпысова, Н. В. Молодовская ; ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. - Караганда : АҚНҰР, 2015. - 120 б.
5.Мюллер, З. Неотложная помощь у детей [Текст] : справочник: пер. с нем. / З. Мюллер, М. Тёнс ; под ред. Л. С. Намазовой-Барановой, Т. В. Куличенко. - М. : Медпресс-информ, 2014. - 304 с.
6.Рахимова, К . В . Организация диспансерного наблюдения за детьми в амбулаторных условиях [Текст] : руководство / К . В . Рахимова ; Каз. Нац. Мед. ун-т им. С. Д. асфендиярова; Депортамент здравоохранения г. Алматы. - Алматы : Эверо, 2012. - 154 с. "Рахимова, К. В.
7.Первичное звено здравоохранения: принципы диспансеризации детей [Текст] : руководство / К. В. Рахимова. - Алматы : Эверо, 2013. - 320 с"

1. **Кафедра**: Фтизиопульмонология және радиология кафедрасы
2. **Білім беру деңгейі:** Интернатура
3. **Білім беру бағдарламалары:** 6В10102 «Педиатрия»
4. **Курс:** 6
5. **Элективті пән атауы:** «Педиатр тәжірибесіндегі сәулелік диагностика»
6. **Кредит саны:** 4
7. **Мақсаты:** Сәулелі диагностиканың заманауи инновациялық әдістерін меңгерген, өз бетінше жұмыс істей алатын және денсаулық мәселелерін шеше алатын және сәулелі диагностиканың әртүрлі бағыттары бойынша ғылыми зерттеулер жүргізе алатын,

алғашқы медико-санитарлық көмек деңгейінде білікті медициналық көмек көрсетуге қабілетті мамандарды дайындау.

8. Міндеттері: Рентгенологиялық, ультрадыбыстық, радиоизотопты зерттеудегі, компьютерлік, магнитті-резонансты томографиядағы әртүрлі мүшелер мен жүйелердің визуализациялық мәліметтерін интерпретациялауға үйрету; әртүрлі аурулардың ажыратпалы диагнозы үшін сәулелі зерттеу әдістерін қолдануды үйрету.

9. Пән мазмұны: Педиатр тәжірибесіндегі сәулелік диагностика – жоғары оқу орындары жүйесінде инновациялық технологияларды қолдана отырып, жалпы тәжірибелік дәрігердің жұмысындағы сәулелік диагностиканың теориялық және тәжірибелік сұрақтарын зерттеуге бағытталған.

Пәнді оқи отырып білім алушы сәулелік диагностиканы(скрининг) жүргізеді және радиологиялық суреттердегі ағзалар мен жүйелердің патологиялық өзгерістерін бағалайды; қазіргі таңда әлеуметтік маңызы бар аурулардың негізгі радиологиялық симптомдары мен синдромдарын біледі; ажыратпалы диагностиканы жүргізеді; сәулелік суреттердің нәтижелерін интерпретациялайды.

10. Пәнді таңдау негіздері: Сәулелі диагностика құрамына рентген, радионуклидті, ультра дыбысты, магнитті резонансты томография, компьютерлі томография, медициналық термография кіреді. Сонымен қатар, оған интервенционды радиология жатады, бұл сәулелі диагностиканы емдеу үшін қолдану. Сәулелі диагностика тәсілдерінің физика техникалық негіздері. Иондаушы және иондаушы емес сәулемен жұмыс істейтін қызметкерлер мен зерттелетін ауруларды радиациялық сәулеленуден сақтандыру әдістері.

Заманауи жаңа диагностикалық көріністердің жасалуын, әрбір тәсілдің (аналогты рентгенография, дигитальды рентгенография, КТ, МРТ, ультра дыбысты тәсілдері, томография, радионуклидті зерттеу және т.б.) негіздерін, сәулелі тәсілдердің қолдану мүмкіндіктерін оқып үйрету

11. Оқыту нәтижелері (құзіреттіліктер):

1. Әртүрлі ағзалар мен жүйелердегі аурулар мен зақымданулардың сәулелік көрінісі мен сәулелік ажыратпалы диагностикасын көрсетеді;

Әртүрлі ағзалар мен жүйелерді зерттегенде қолданылатын контрасты заттарды қолдануға көрсеткіштер мен оларды балаларда қолданудың ерекшеліктерін көрсетеді.

2. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға тән анамнестикалық ерекшеліктерді анықтау және ауру туралы қажетті ақпараттарды алады.

Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда арнайы сәулелік зерттеулерді (рентгенологиялық, ультрадыбыстық, компьютерлік томографиялық, магниттік-резонанстық, радиологиялық) өткізу қажеттілігін анықтайды.

3. Әртүрлі жастарда ағзалар мен анатомиялық аймақтардың стандарттық және қосымша проекцияларында сәулелік зерттеулерді қалыптастыруға қабілетті, аурулардың морфологиялық және функционалдық симптомдарын анықтайды;

Ажыратпалы диагностиканы жүргізуге, сәулелік зерттеу хаттамасын құрастыруға, клинико-рентгенологиялық қорытындыны негіздеуге қабілетті.

4. Пациенттермен сенімді қарым қатынас жасайды, пациентке түсінікті тілде ақпарат жеткізеді, ұсынылатын сәулелік зерттеулер шаралары мен нәтижелерінің мәнін түсіндіреді;

Этика және деонтологияны сақтай отырып студенттермен, оқытушылармен, медициналық қызметкерлермен қарым-қатынас жасайды.

5. Сәулелік диагностика бойынша жеке көзқарастарын қолданады, презентацияны рәсімдейді, иондаушы және иондаушы емес сәулелеленудің алдын алады және тақырып

бойынша электронды презентацияларды құрастыруға, әдебиеттермен, электронды мәліметтер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс жасағанда жеке көзқарастары мен жинаған ақпараттарын қолдана алады.

12. Реквизитке дейінгі: анатомия, физиология, балалар аурулар пропедевтикасы, онкология және радиология

13. Реквизиттен кейінгі: АМСК-гі балалар аурулары

14. Әдебиет:

Негізгі:

1. Лучевая диагностика : учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Г. Е. Труфанова. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый МГМУ им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 496 с.

7. Сәулелі диагностика: оқулық / РФ білім және ғыл. министрлігі ; Г. Е. Труфановтың редакциясымен; қазақ тіліне ауд. А. Б. Ахметбаева; жауапты ред. А. Қ. Ахметбаева. - ; И. М. Сеченов атындағы ГОУ ВПО "Бірінші Москва мемл. мед. ун-ті" ұсынған. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 576 бет. с.

8. Лучевая диагностика : учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Труфанова Г. Е. - ; Рек. ГОУ ВПО «Первый МГМУ им. И. С. Сеченова» .–М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 496 с

9. Лучевая терапия: учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. Г. Е. Труфанова. - Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 208 с.

10. Илясова, Е. Б. Лучевая диагностика [Текст] : учеб. пособие / Е. Б. Илясова, М. Л. Чехонацкая, В. Н. Приезжева. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 280 с. : ил

11. Лучевая диагностика заболеваний органов дыхания и средостения [Текст] : учебное пособие / Е. Б. Бекмуратов [и др.] ; М-во здравоохранения и социального развития РК. ЮКГФА. - Шымкент : [б. и.], 2016. - 104 с

Қосымша:

1. Кулаев К.Т. Кеуде торымен іш қуысы ағза патологияларының компьютерлік томографиялық диагностикасы : оқу құралы / К. Т. Кулаев. - Қарағанды : Medet Group ЖШС, 2024. - 176 б. - Текст : непосредственный.
2. Хамзин Ә. Сүт бездерінің қалыпты және ауруларының сәулелік диагностикалық атласы : атлас / Ә. Хамзин, Н. Бурхан. - Алматы : TechSmith, 2024. - 88 б. - Текст : непосредственный.
3. Вэбб У. Р. Компьютерная томография: грудь, живот и таз, опорно-двигательный аппарат : учебник / У. Р. Вэбб, У. Э. Бранд, Н. М. Мэйджор ; пер. с англ. под ред. И. Е. Тюрина. - 2-е изд. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2023. - 488 с. : ил.
4. Лучевая диагностика при заболеваниях системы крови / под ред. В. Е. Крюкова. - М. : ГЭОТАР Медицина, 2021. - 224 с.
5. Маслов А. Л. КТ-диагностика при заболеваниях артерий нижних конечностей : учебник / А. Л. Маслов, А. Ш. Ревишвили, Г. Г. Кармазановский. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2024. - 264 с.
6. Мержвинская Е.И. Компьютерная томография в ортодонтии : научное издание / Е.И. Мержвинская, Д. А. Лежнев, Л. С. Персин ; ред. Г. Б. Оспанова. - М. : ГЭОТАР Медицина, 2023. - 96 с. : ил.
7. Мишина А. В. Фтизиатрия. Схема написания истории болезни : учебно-методическое пособие / А. В. Мишина, В. Ю. Мишин. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2024. - 144 с.
8. МРТ костно-мышечной системы : руководство / Н. М. Мэйджор [и др]; пер. с англ. под ред А. В. Араблинского. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2024. - 560 с. : ил.
9. Радиология. Основы лучевой диагностики : учебник / под ред. Т. А. Фаррелла ; пер. с англ. под ред. Г. Г. Кармазановского. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2024. - 456 с. : ил.

10. Сәулелік терапия (радиотерапия) : оқулық / Г.Е. Труфанов [және т.б.], ред. проф. Г.Е.Труфанов ; Қаз.тіл.ауд.және жауапты ред.проф.Т.А.Адылханов. - 3-бас.өңд.толық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2024. - 224 б.
11. Сейтова А.А. Сәулелік диагностика негіздері : оқу-әдістемелік құрал / А. А. Сейтова, А. А. Тулегенова. - Шымкент : ОҚМА, 2025. - 94 б.

Электронды оқулықтар:

3. Лучевая диагностика заболеваний органов дыхания и средостения [Электронный ресурс] : учебное пособие / Е. Б. Бекмуратов [и др.] ; М-во здравоохранения и социального развития РК. ЮКГФА. - Электрон. текстовые дан. - Шымкент : [б. и.], 2016. - эл. опт. диск (CD-ROM)(8.91Мб)

4. Сәулелі диагностика [Электронный ресурс] :оқулық / қазақтіл. ауд. А. Б. Ахметбаева ; ред. басқ. Г. Е. Труфанов. - Электрон. текстовые дан. (421Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 576б. с.

3. Патоморфология и лучевая диагностика некоторых заболеваний легких невоспалительной природы у недоношенных новорожденных
Серикбай М.Қ. , 2020/https://aknurpress.kz/login

5. Дифференциальная диагностика и лечение туберкулеза у взрослых и детей. Бекембаева Г.С., Жандаркулов А.А. , 2018/https://aknurpress.kz/login

5. Диагностика и лечение заболеваний органов дыхания. Имангазинова С.С. , 2016/https://aknurpress.kz/login

6. Лучевая терапия : Учебник. / Под ред. Г.Е. Труфанова. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: ГЭОТАР- Медиа, 2018. - 484 с. http://rmebrk.kz